

CODI DE VERIFICACIÓ	 5Q2X 2D05 550S 2A0E 0ZFK				
EXPEDIENT NÚM.	SEC/2026/57	DOCUMENT NÚM.	SEC1AI018G	DATA	31-03-2026
ÀREA	Àrea de Presidència i Serveis a les Persones				
UNITAT	Secretaria				
ASSUMPTE	23/03/2026 - Ple				

ACORD DE PLE

El Ple de l'Ajuntament, en sessió ordinària de 23 de març de 2026, ha adoptat el següent **ACORD**:

Moció del grup municipal de Sabadell En Comú Podem i el regidor no adscrit Gabriel Fernández Díaz, per reconèixer les riudes de Sabadell de 1962 com una tragèdia social en el context del franquisme i dur a terme un acte institucional de reparació a les víctimes (Exp. SEC/2026/56).

Les riudes que van afectar Sabadell i el conjunt del Vallès Occidental la nit del 25 al 26 de setembre de 1962 van ser provocades per unes fortes precipitacions que van deixar més de 200 litres per metre quadrat en tres hores, provocant el desbordament de riu, rieres i torrents, i on 32 persones van perdre la vida a Sabadell – i al Vallès en van ser prop de 700 persones, tot i que alguns historiadors parlen de gairebé un miler de persones -. De vegades, es fa difícil determinar el número definitiu de víctimes mortals d'aquest episodi històric per la xifra de desapareguts i perquè hi havia moltes persones migrades que vivien en precari i de les quals no es tenia constància censal del seu lloc de residencial o de treball no poden ser enteses únicament com un fenomen meteorològic excepcional. Tot i que les pluges torrencials van ser intenses i sobtades, la magnitud de la tragèdia —amb centenars de morts, milers de persones sense llar i una devastació material enorme— és inseparable del context polític, social i urbanístic del franquisme. Des d'una perspectiva històrica, les riudes de Sabadell són sobretot el resultat d'un model de desenvolupament profundament injust, basat en la precarització de la classe treballadora i en la manca absoluta de planificació pública orientada al bé comú.

Durant les dècades de 1950 i 1960, Sabadell va viure un creixement demogràfic accelerat, alimentat per la immigració procedent principalment del sud d'Espanya. Milers de famílies treballadores van arribar a la ciutat buscant feina a la indústria tèxtil i manufacturera, en un moment en què l'Estat franquista fomentava el desenvolupament industrial sense garantir drets socials ni condicions de vida dignes. Aquest creixement es va produir de manera desordenada, sense inversions suficients en infraestructures, habitatge ni serveis bàsics. Els barris més afectats per les riudes —com les zones properes al Ripoll i a les rieres— eren precisament aquells on vivia la població més vulnerable.

Moltes d'aquestes famílies es van veure obligades a construir els seus habitatges en zones inundables, sovint amb materials precaris i sense cap mena de regulació urbanística. No va ser una elecció lliure, sinó una imposició derivada de la pobresa i de l'absència d'un parc d'habitatge públic. L'Ajuntament i les autoritats franquistes van permetre —quan no van fomentar indirectament— aquest tipus d'assentaments, prioritzant el creixement econòmic i els interessos industrials per sobre de la seguretat i la vida de les persones. Així, quan la riuada va arribar, el desastre estava en gran part anunciat.

La nit de la tragèdia, el riu Ripoll i les rieres que travessen Sabadell es vandesbordar amb una força devastadora. L'aigua va arrasar cases senceres, va endur-se ponts, fàbriques i infraestructures, i va sorprendre moltes famílies mentre dormien. La manca de sistemes d'alerta, d'un pla d'emergència eficaç i d'una administració preparada va multiplicar les conseqüències mortals. El règim franquista, autoritari i centralista, no disposava ni de mecanismes democràtics de control ni d'una cultura de prevenció dels riscos, ja que la vida de la classe treballadora no era una prioritat política.

La resposta institucional posterior també reflecteix aquesta lògica. Tot i que hi va haver una mobilització solidària important —especialment de la pròpia ciutadania, del veïnat i de les xarxes comunitàries—, l'Estat va gestionar la tragèdia des del paternalisme i la propaganda. El règim va intentar presentar l'ajuda com un acte de caritat, evitant qualsevol assumptió de responsabilitats estructurals. No es va qüestionar el model urbanístic, ni la manca d'inversions públiques, ni les desigualtats socials que havien convertit un episodi de pluges en una catàstrofe humana.

Per aquests motius, les riuades de Sabadell de 1962 han de ser recordades com un exemple clar de com les injustícies socials maten. No va ser només una tragèdia natural, sinó una tragèdia política. La combinació de capitalisme desregulat, autoritarisme franquista i absència de drets socials va crear les condicions perquè les persones més pobres fossin les que paguessin el preu més alt.

El 30 de novembre de 2012, en commemoració del 50è aniversari de la tragèdia, es va inaugurar un bloc de conglomerat natural a la llera del riu Ripoll en forma de monòlit per commemorar aquest episodi històric que va marcar el futur polític, social i urbanístic de la ciutat. En la inscripció del monòlit es pot llegir: "25 de setembre de 1962. En record de les víctimes de les riuades i en reconeixement de la solidaritat i l'esperit de superació". La ubicació d'aquesta placa de memòria és l'esplanada d'esbarjo del sud del Molí de l'Amat, especialment simbòlic pel que fa a la riuada. La ubicació, on hi havia les barraques de Les Clotes de Can Puiggener, recorda que just al davant hi havia un grup de cases autoconstruïdes a precari, a la mateixa llera del Ripoll, que la riuada s'endugué i on van perdre la vida tres famílies senceres i una nena de 2 anys. Van ser, per tant, 18 les persones que vivien en aquestes cases i que van suposar més de la meitat de les 32 víctimes mortals comptabilitzades a la ciutat.

Aquest episodi històric ens interpel·la encara avui. En un context de crisi climàtica, amb fenòmens meteorològics extrems cada cop més freqüents, la lliçó de 1962 és clara: només amb institucions fortes, democràtiques i compromeses amb la justícia social es poden prevenir tragèdies similars. Cal planificació urbana responsable, inversió pública, protecció dels col·lectius vulnerables i una visió de ciutat que posi la vida al centre. Recordar les riuades de Sabadell no és només un exercici de memòria històrica, sinó un compromís polític amb un futur més just, segur i digne per a tothom.

Per tot l'anterior el Ple de l'Ajuntament adopta el següent

ACORD:

1. Incorporar els fets de les riuades de 1962 a Sabadell dins del Programa de Memòria Democràtica municipal, reconeixent-les com una tragèdia social vinculada al context històric, polític i urbanístic del franquisme, i no un únicament com un fenomen natural o climàtic.
2. Consolidar i dignificar l'entorn on es troba el monòlit de record a les víctimes de les riuades de 1962, al costat de Les Clotes de Can Puiggener, davant de l'antic Molí de l'Amat.

CODI DE VERIFICACIÓ	 5Q2X 2D05 550S 2A0E 0ZFK				
EXPEDIENT NÚM.	SEC/2026/57	DOCUMENT NÚM.	SEC1AI018G	DATA	31-03-2026
ÀREA	Àrea de Presidència i Serveis a les Persones				
UNITAT	Secretaria				
ASSUMPTE	23/03/2026 - Ple				

3. Incorporar el monòlit de record a les víctimes de les riudes de 1962 a la Xarxa de Memòria del Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, en el marc de la revisió del Pla de Memòria prevista a partir de 2026.
4. Dur a terme, acordat amb la Taula d'Entitats de Memòria Democràtica de Sabadell i durant la setmana del 25 de setembre de cada any, un acte institucional de record i reparació a les víctimes de la riuda de 1962, amb especial atenció a la reparació simbòlica i al reconeixement de les persones i col·lectius afectats, començant per aquest any 2026.
5. Impulsar en el marc de la Taula de la Memòria, amb motiu del 65è aniversari de les riudes, un programa específic d'actes de memòria, divulgació i reparació que inclogui activitats culturals i educatives, participades amb entitats.
6. Incorporar la memòria de les riudes de 1962 en les polítiques educatives i de divulgació municipal, promovent materials pedagògics i projectes de recerca que en reforcin el coneixement entre les noves generacions.
7. Traslladar aquests acords a les administracions competents i entitats memorialistes, així com obrir espais de col·laboració dins del Programa de Memòria Democràtica per al desenvolupament de les actuacions previstes.

Sabadell, a la data de la signatura electrònica.